

Az SZMSZ-ben meghatározandó kötelező és a meghatározható rendeletalkotási tárgykörök

- Az önkormányzat hivatalos megnevezése, székhelye; (Mötv. 53.§ (1) bek. a) pont)
- A polgármesteri hivatal, közös önkormányzati hivatal hivatalos elnevezése (Mötv. 84.§ (2) bek.)
- A képviselő-testület átruházott hatásköreinek felsorolása (Mötv. 53.§ (1) bek. b) pont)
A polgármesterre, bizottságra, jegyzőre, társulásra, részönkormányzatra átruházott hatáskörök felsorolása szükséges, melyet célszerű mellékletben szabályozni.
- A képviselő-testület üléseinek összehívására, vezetésére, tanácskozási rendjére vonatkozó előírások (Mötv. 53.§ (1) bek. c) pont)
Természetesen, ahogy a jelenlegi, úgy az új törvényi szabályozás alapján sem szabályozhatóak az alakuló ülés összehívásának és vezetésének szabályai.
- A képviselő-testületi ülések éves száma, amennyiben a kötelező üléstől többet szándékozik egy évben tartani a testület (Mötv. 44.§)
- A polgármesteri és alpolgármesteri tisztség egyidejű betöltetlensége, tartós akadályoztatásuk esetére a képviselő-testület összehívásának, vezetésének módja (Mötv. 45.§)
Itt figyelemmel kell lenni azon minisztériumi állásfoglalásra, amely szerint a polgármester és az alpolgármester távollétében általános, mindenre kiterjedő helyettesítési jogkörrel nem ruházható fel a külsős alpolgármester.
- Nyílt, titkos és név szerinti szavazás módja, (Mötv. 48.§ (2),(3),(4) bek.)
- Az önkormányzati képviselőkre vonatkozó magatartási szabályok, az ülés rendjének fenntartása és az annak érdekében hozható intézkedések (Mötv. 53.§ (1) bek. d) pont)
- A képviselő személyes érintettségére vonatkozó bejelentési kötelezettség elmulasztásának jogkövetkezményei (Mötv. 49.§ (2) bek.)
- A nyilvánosság biztosítása (Mötv. 53.§ (1) bek. e) pont)
E felhatalmazás alapján főként arról kell rendelkezni, hogy a választópolgárok a képviselő-testületi (bizottsági) ülés idejéről, helyéről, napirendjéről milyen módon értesülnek.
- A döntéshozatali eljárást, a szavazás módja (Mötv. 53.§ (1) bek. f) pont)
- A rendeletalkotás és határozathozatal szabályai (Mötv. 53.§ (1) bek. g) pont)
- A képviselő milyen módon kezdeményezheti a képviselő-testület ülésén a rendelet megalkotását, vagy a határozat meghozatalát. (Mötv. 32. § (2) bekezdés a) pont)
- Az önkormányzati rendelet kihirdetésének módja (Mötv. 51.§ (2) bek.)
Azt kell meghatározni, hogy mit értünk a helyben szokásos mód alatt (ha pl. a hirdetőtáblán történő kifüggesztés minősül kihirdetésnek, akkor azt is hozzá kell tenni, hogy a kifüggesztés napja minősül kihirdetésnek. Kihirdetési mód csak egy lehet, minden más közzétételnek minősül, amelyhez joghatás kiváltása nem kapcsolódhat.
- A képviselő-testület ülésének jegyzőkönyvére vonatkozó előírások (Mötv. 53.§ (1) bek. h) pont)

Itt szabályozható az, hogy a jegyzőkönyvet hány példányban készítik el, elkészítésének módja (szószerinti, kivonatos, stb.).

- A közmeghallgatás megtartására vonatkozó szabályok (Mötv. 53.§ (1) bek. i) pont)
- Azoknak a fórumoknak a rendjét (pl. városrészi, településrészi fórum, falugyűlés), amelyek a lakosság, az egyesületek közvetlen tájékoztatását, fontosabb döntések előkészítésébe való bevonását szolgálják (Mötv. 53.§ (3) bek.)
- Az önkormányzat szerveiről, azok jogállásáról, feladatairól (Mötv. 53.§ (1) bek. j) pont)
Az Mötv. 41. § (2) bekezdése alapján az önkormányzat szervei: a polgármester, a főpolgármester, a megyei közgyűlés elnöke, a képviselő-testület bizottságai, a részönkormányzat testülete, a polgármesteri hivatal, a megyei önkormányzati hivatal, a közös önkormányzati hivatal, a jegyző, továbbá a társulás. Mindezek jogállását és feladatait szabályozni kell az SZMSZ-ben.
Ebben a szabályozási tárgykörben szabályozni kell a bizottsági struktúrát, azokat a társulásokat, amelyeknek az önkormányzat tagja, alpolgármesterek száma, választ-e külsős alpolgármestert, van-e az önkormányzatnak aljegyzője (egy, vagy több), polgármesteri hivatal, vagy közös önkormányzati hivatalt működtet-e.
A feladatok tekintetében az szabályozható, amelyet átruházott hatáskörként kapnak.
Jogállást tekintve csak a polgármesteri (alpolgármesteri) tisztség betöltésének módja (Mötv. 64. § (2) bekezdés - főállású, társadalmi megbízatású) szabályozható, hiszen a többi szerv jogállását az Mötv. és egyéb jogszabályok rendezik.
- A jegyzői és aljegyzői tisztség egyidejű betöltetlensége, illetve tartós akadályoztatás miatt – legfeljebb hat hónap időtartamra - a jegyzői feladatok ellátásának módja (Mötv. 82.§ (3) bek.)
- Amennyiben településrészi önkormányzatot (részönkormányzat) kívánnak létrehozni, annak megalakítási módja. (Mötv. 62.§ (1) bek.)
- A jegyzőnek a jogszabálysértő döntések, működés jelzésére irányuló kötelezettsége (Mötv. 53.§ (1) bek. k) pont)
- A képviselő-testület bizottságai, a bizottsági tagok száma (Mötv. 53.§ (1) bek. l) pont), 57.§ (1) bek.)
- A bizottság feladat- és hatásköre (Mötv. 57.§ (1) bek.)
Itt a bizottságokra átruházott hatásköröket kell szabályozni, amely történhet a konkrét feladatok felsorolásával, vagy merev, illetve rugalmas hivatkozással a hatáskörüket szabályozó más helyi rendelet megjelölésével.
- A bizottság működésének alapvető szabályai (Mötv. 57.§ (1) bek.) A bizottságok már nem állapíthatják meg saját maguk a működésükre vonatkozó rendelkezéseket, ezeknek az SZMSZ-ben kell megjelennie.
- A vagyonnyilatkozatok vizsgálatát, kezelését, őrzését és ellenőrzését végző bizottság megjelölése (Mötv. 39.§ (3) bek., 57.§ (2) bek.)
- Azokat az előterjesztéseket, melyeket a bizottság nyújt be (Mötv. 59.§ (2) bek.)
- Annak a bizottságnak a kijelölése, mely a képviselők összeférhetetlensége, illetve méltatlansága ügyében benyújtott kezdeményezést kivizsgálja (Mötv. 37.§ (3) bek., 38.§ (5) bek.)

- Annak a bizottságnak a meghatározása, amelyhez a képviselő a 30 napon belül nem megszüntethető összeférhetetlenség esetén a lemondó nyilatkozatát átadja (Mötv. 37. § (1) bekezdés és 57. § (1) bekezdés)
- Nemzetiségi önkormányzat működési feltételek biztosítására vonatkozó rendelkezések (Njtv. 80.§ (2) bek.)

A fentiekén kívül a képviselő-testület a helyi igényeknek megfelelően szervezeti és működési szabályzatában még meghatározhatja a következőket:

- Az Mötv.-ben meghatározott kötelezettségeit megszegő önkormányzati képviselő megállapított tiszteletdíjának, természetbeni juttatásai csökkentésének, megvonásának szabályai (Mötv. 33. §)
- Mely önszerveződő közösségek képviselőit illeti meg tevékenységi körükben tanácskozási jog képviselő-testület és a bizottság ülésein (Mötv. 53.§ (3) bek.)
- A név szerinti szavazás elrendelésének eseteit (Mötv. 48.§ (3) bek.)
- A képviselők, meghívottak hozzászólásának maximális időtartamát (Mötv. 53.§ (2) bek.)
- Az ismételt hozzászólás, indítványozás lehetőségének korlátozását (Mötv. 53.§ (2) bek.)
- Az egyes napirendek tárgyalására fordítható időkeretet (Mötv. 53.§ (2) bek.)
- Mötv. 50.§-ában meghatározottakon kívül a minősített többséggel eldöntendő ügyeket (Mötv. 50.§)
- Amennyiben határozatképtelenség vagy határozathozatal hiánya miatt két egymást követő alkalommal ugyanazon ügyben nem hoz döntést a képviselő-testület, azon ügyek körét, melyekben a polgármester döntést hozhat (Mötv. 68.§ (2) bek.; kivétel az Mötv. 42.§-ában meghatározott át nem ruházható hatáskörök)
- A két ülés közötti időszakban felmerülő, halaszthatatlan, a képviselő-testület hatáskörébe tartozó ügyeknek a körét, melyekben a polgármester a képviselő-testület utólagos tájékoztatása mellett dönthet (Mötv. 68.§ (3) bek., kivétel az Mötv. 42.§-ában meghatározott át nem ruházható hatáskörök;)
- Az Mötv. 52.§ (1) bekezdésében meghatározottakon kívül a jegyzőkönyv további tartalmi elemeit (Mötv. 52.§ (1) bek. n)pont)
- Azokat az előterjesztéseket, melyek bizottság állásfoglalásával nyújthatók be (Mötv. 59.§ (2) bek.)

Az államháztartásról szóló törvény végrehajtására kiadott 368/2011.(XII.31.) Kormányrendelet (Ávr.) 167/A. § (2) bekezdés b) pontja alapján az önkormányzatok szervezeti és működési szabályzata minősül a törzskönyvi bejegyzéshez szükséges létesítő okiratnak. Ennek azért van jelentősége, mert a Kormányrendelet szabályai alapján a törzskönyvi bejegyzéshez szükséges adatokat (Ávr. 167/A. §) a szervezeti és működési szabályzatnak kell tartalmaznia.